

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

“МӨНГӨ НӨӨЦ БАЯЛАГ АУДИТ” ХХК

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн 18-р цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ОРА-2023/32/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Орхон аймаг 2023 он</p>	<p>Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах Утас: 7035 9826 Цахим хаяг: orkhon@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах Утас: 7035 8505 Цахим хаяг: orkhon@audit.gov.mn Аудитор: А.Лхагвагэрэл Утас: 99359854 Цахим хаяг: mnbaudithhk@gmail.com</p>
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2023.02.14 № 50.
танай _____-ны № _____-т

ОРХОН АЙМГИЙН 18-Р
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Д.БАТЖАРГАЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн 18-р цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн 18-р цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын Олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг, хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орхон аймгийн 18-р цэцэрлэг нь элэгдлээрээ өртгөө бүрэн нөхсөн цаашид ашиглах боломжтой үндсэн хөрөнгийг дахин үнэлж санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Боловсролын байгууллага нь гүйцэтгэлд суурилсан төсвөөр санхүүжих болсноор сургуулийн өмнөх боловсрол хөтөлбөрөөс хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 7 болж, зардлын зүйл анги багасаж, ихэнх зардал бараа үйлчилгээний бусад зардлаас зарцуулахаар болсон байна.

Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралт “Хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх аргачлал”-ын 8.7-д “Боловсролын сургалтын байгууллагын жилийн эцсийн дансны үлдэгдлийг дараагийн төсвийн жилд шилжүүлнэ” гэж заасны дагуу зарцуулагдаагүй 87,941.27 мянган төгрөг тус байгууллагын харилцах дансанд үлдэгдэлтэй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудиторт аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

ХОЁР. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан**

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	99,106,386.04	202,208,852.91
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ		87,941,279.87
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	87,941,279.87
33	АВЛАГА	485,427.00	287,589.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	485,427.00	287,589.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	98,620,959.04	113,979,984.04
351	Түүхий эд материал	89,955,715.78	100,405,215.78
35110	Тусгай зориулалттай материал	89,915,715.78	99,965,215.78
35130	Эм боох материал	40,000.00	440,000.00
354	Хангамжийн материал	8,665,243.26	13,574,768.26
35410	Бичиг хэргийн материал	454,645.00	742,345.00
35420	Аж ахуйн материал	4,900,348.26	6,468,248.26
35450	Барилгын засварын материал	542,600.00	3,656,400.00
35460	Хүнсний материал	2,767,650.00	2,707,775.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,678,118,227.89	2,611,945,466.12
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,678,118,227.89	2,611,945,466.12
392	Биет хөрөнгө	2,544,984,894.53	2,478,945,466.08
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,516,704,414.67	2,516,704,414.67
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	189,087,566.76	271,442,979.24
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	61,492,410.00	69,957,258.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	41,821,690.24	14,767,562.42
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	145,508,289.97	144,070,058.48
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	34,099,087.11	42,401,460.41
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	105,212,898.00	105,212,898.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	18,924,774.00	28,387,161.00
393	Биет бус хөрөнгө	133,133,333.36	133,000,000.04
39301	Программ хангамж	400,000.00	400,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	266,666.64	399,999.96
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	133,000,000.00	133,000,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,777,224,613.93	2,814,154,319.03
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	338,419.00	-
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	338,419.00	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,776,886,194.93	2,814,154,319.03
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,776,886,194.93	2,814,154,319.03
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	218,827,620.94	218,827,620.94
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,269,512,397.27	2,306,780,521.37
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,269,512,397.27	2,269,512,397.27
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	37,268,124.10
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	288,546,176.72	288,546,176.72
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,777,224,613.93	2,814,154,319.03

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	625,262,100.00	740,659,070.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	169,198,000.00	68,037,670.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	169,198,000.00	68,037,670.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	85,074,000.00	18,600,600.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	950,000.00	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	84,124,000.00	18,600,600.00
120009	Бусад орлого		475,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	54,923,000.00	25,972,150.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	29,201,000.00	22,989,920.00
122	Тусламжийн орлого	20,800,100.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	456,064,100.00	672,621,400.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	420,709,600.00	591,876,100.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	420,709,600.00	591,876,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	951,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	825,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	126,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	34,403,500.00	80,745,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	34,403,500.00	80,745,300.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	562,423,191.93	703,390,945.90
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	562,423,191.93	703,390,945.90
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	554,262,489.41	701,304,517.81
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	347,681,987.00	404,576,448.48
210101	Үндсэн цалин	273,493,051.00	307,405,797.48
210102	Нэмэгдэл	61,016,983.00	72,222,007.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	451,200.00	400,400.00
210104	Урамшуулал	12,720,753.00	24,548,244.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	46,617,511.59	50,559,717.65
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,409,911.59	35,126,462.22
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,551,900.00	4,149,884.79
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,841,500.00	3,212,387.86
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	710,400.00	728,618.70
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,103,800.00	7,342,364.08
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,127,805.89	30,889,784.91
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,405,836.75	6,620,787.86
210302	Түлш, халаалт	10,788,143.39	8,773,059.53
210303	Цэвэр, бохир ус	7,933,825.75	15,495,937.52
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,712,276.00	20,214,570.00
210401	Бичиг хэрэг	196,500.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	44,976.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,367,500.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,103,300.00	20,214,570.00

2105	Нормативт зардал	18,370,970.00	56,160,465.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	487,050.00	-
210502	Хоол, хүнс	17,883,920.00	56,160,465.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	988,000.00	3,300,000.00
210604	Урсгал засвар	988,000.00	3,300,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	950,000.00	1,190,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	950,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	1,190,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	105,813,938.93	134,413,531.77
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,200.00	18,122,720.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,032,700.00	5,545,300.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	103,780,038.93	110,745,511.77
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	8,160,702.52	2,086,428.09
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	6,520,494.11	2,086,428.09
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	475,000.00	
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,045,494.11	2,086,428.09
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	<u>1,640,208.41</u>	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,640,208.41	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	83,639,008.07	37,268,124.10
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	40,604.57	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	<u>40,604.57</u>	=
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	- 40,604.57	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	83,598,403.50	37,268,124.10

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	479,826,079.00	673,096,400.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	20,800,100.00	475,000.00
120009	Бусад орлого	-	475,000.00
122	Тусламжийн орлого	20,800,100.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	459,025,979.00	672,621,400.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	420,709,600.00	591,876,100.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	420,709,600.00	591,876,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	951,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	825,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	126,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	34,403,500.00	80,745,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	34,403,500.00	80,745,300.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	2,961,879.00	
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	2,961,879.00	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	459,025,979.00	585,155,120.13
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	459,025,979.00	585,155,120.13
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	447,903,397.48	583,068,692.04
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	347,472,934.00	407,765,207.67
210101	Үндсэн цалин	274,125,932.00	322,484,317.67
210102	Нэмэгдэл	61,016,983.00	64,211,189.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	451,200.00	356,400.00
210104	Урамшуулал	11,878,819.00	20,713,301.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	46,617,511.59	47,511,539.46
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,409,911.59	32,222,740.87
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,551,900.00	4,108,692.35
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,841,500.00	3,182,793.93
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	710,400.00	721,921.37
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,103,800.00	7,275,390.94
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,127,805.89	30,889,784.91
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,405,836.75	6,620,787.86
210302	Түлш, халаалт	10,788,143.39	8,773,059.53
210303	Цэвэр, бохир ус	7,933,825.75	15,495,937.52
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,948,826.00	2,142,000.00
210401	Бичиг хэрэг	196,500.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	44,976.00	-
210404	Ном, хэвлэл	61,700.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	536,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,109,650.00	2,142,000.00
2105	Нормативт зардал	20,257,820.00	56,100,590.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	462,500.00	-
210502	Хоол, хүнс	19,214,520.00	56,100,590.00

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	580,800.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,230,200.00	16,142,100.00
210604	Урсгал засвар	1,230,200.00	16,142,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	950,000.00	1,619,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	950,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	1,619,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,298,300.00	20,898,470.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	11,898,470.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,298,300.00	9,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	11,122,581.52	2,086,428.09
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,436,879.00	
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	2,961,879.00	
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	475,000.00	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	6,045,494.11	2,086,428.09
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,045,494.11	2,086,428.09
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,640,208.41	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,640,208.41	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	20,800,100.00	87,941,279.87
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	20,800,100.00	87,941,279.87
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	87,941,279.87

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	218,827,620.94	288,546,176.72	2,269,512,397.27	2,776,886,194.93
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	218,827,620.94	288,546,176.72	2,269,512,397.27	2,776,886,194.93
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	50,593,349.77	50,593,349.77
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	218,827,620.94	288,546,176.72	2,269,512,397.27	2,776,886,194.93
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	218,827,620.94	288,546,176.72	2,269,512,397.27	2,776,886,194.93
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	218,827,620.94	288,546,176.72	2,269,512,397.27	2,776,886,194.93
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	37,268,124.10	37,268,124.10
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	<u>218,827,620.94</u>	<u>288,546,176.72</u>	<u>2,306,780,521.37</u>	<u>2,814,154,319.03</u>

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Биелэлт Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	678,943,100.00	585,155,120.13	93,787,979.87	86.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	678,943,100.00	585,155,120.13	93,787,979.87	86.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	678,943,100.00	583,068,692.04	95,874,407.96	85.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	465,272,900.00	407,765,207.67	57,507,692.33	87.6
210101	Үндсэн цалин	378,686,200.00	322,484,317.67	56,201,882.33	85.1
210102	Нэмэгдэл	74,259,900.00	64,211,189.00	10,048,711.00	86.4
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	149,600.00	356,400.00	-	238.2
210104	Урамшуулал	12,177,200.00	20,713,301.00	-	170.1
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	58,159,200.00	47,511,539.46	10,647,660.54	81.6
210201	Тэтгэврийн даатгал	39,548,200.00	32,222,740.87	7,325,459.13	81.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,652,500.00	4,108,692.35	543,807.65	88.3
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,722,400.00	3,182,793.93	539,606.07	85.5
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	930,600.00	721,921.37	208,678.63	77.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,305,500.00	7,275,390.94	2,030,109.06	78.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	32,976,200.00	30,889,784.91	2,086,415.09	93.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,698,700.00	6,620,787.86	3,077,912.14	68.2
210302	Түлш, халаалт	12,254,700.00	8,773,059.53	3,481,640.47	71.5
210303	Цэвэр, бохир ус	11,022,800.00	15,495,937.52	-	140.5
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,142,000.00	2,142,000.00	-	100.0
210401	Бичиг хэрэг			-	
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр			-	
210404	Ном, хэвлэл			-	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал			-	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,142,000.00	2,142,000.00	-	100.0
2105	Нормативт зардал	81,699,200.00	56,100,590.00	25,598,610.00	68.6
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл			-	
210502	Хоол, хүнс	81,699,200.00	56,100,590.00	25,598,610.00	68.6
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл			-	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,142,100.00	16,142,100.00	-	100.0
210604	Урсгал засвар	16,142,100.00	16,142,100.00	-	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,628,000.00	1,619,000.00	9,000.00	99.4
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж			-	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,628,000.00	1,619,000.00	9,000.00	99.4
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,923,500.00	20,898,470.00	25,030.00	99.8
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,923,500.00	11,898,470.00	25,030.00	99.7

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,000,000.00	9,000,000.00	-	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-		-	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	-	-	
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	-		-	
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	678,943,100.00	673,096,400.00	5,846,700.00	99.1
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	591,876,100.00	591,876,100.00	-	100.0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	591,876,100.00	591,876,100.00	-	100.0
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	87,067,000.00	80,745,300.00	6,321,700.00	92.7
132001	Орон нутгийн төсвөөс	87,067,000.00	80,745,300.00	6,321,700.00	92.7
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		87,941,279.87	-	87,941,279.87
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0	100.0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	34	34	0	100.0
620001	Удирдах ажилтан	2	2	0	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	21	21	0	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	11	11	0	100.0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	33	33	0	100.0
650004	СЭБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	19	19	0	100.0
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	1	1	0	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	13	13	0	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	951,000.00	
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	951,000.00	
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	476,000.00	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	476,000.00	
210401	Бичиг хэрэг	126,000.00	
210406	Хог хаягдал	350,000.00	
2105	Нормативт зардал	0.00	
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	0.00	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	0.00	
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	475,000.0	
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	951,000.00	
131103	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	825,000.00	
131104	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	126,000.00	

ГУРАВ. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 8,292.0 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 8,292.0 мянган төгрөгийн зөвлөмж 3 өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт байхгүй.

3.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага байхгүй.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Урсгал зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Шөнийн болон илүү цагийн хөлсийг дундаж цалин хөлснөөс тооцож олгоогүй байна. Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 109.1, 109.3 дахь хэсэг, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2021 оны А/192 дугаар тушаалаар батлагдсан “Дундаж цалин хөлс тодорхойлох журам”-ын 1.4, 2.2-д заасныг хэрэгжүүлээгүй, илүү цагийн хөлсийг тухайн сарын үндсэн цалингаас, шөнийн цагийн нэмэгдлийг тогтмол дүнгээр тус тус тооцож, цалин хөлсийг ажилтанд дутуу олгосон байна. Энэ нь аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хөдөлмөрийн тухай хуулийн дагуу шөнө цаг болон илүү цагийн хөлсийг дундаж цалин хөлснөөс тооцож олгох

2. Үндсэн хөрөнгө, бараа материалын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд 6,696.3 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг тавилга эд хогшлын дансанд бүртгэсэн, 1,595.7 мянган төгрөгийн өртөг бүхий хаалгыг үндсэн хөрөнгөд бүртгэж элэгдэл тооцсон. Ном сурах бичгийг аж ахуйн материалын дансанд бүртгэсэн байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллага дараах бүртгэлийн стандартыг дагаж мөрдөнө”, 4.1.3-д “улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт”, 4.4-д “Энэ хуулийн 4.1.3-т заасан стандартыг Төсвийн тухай хуулийн 4.1.34-т заасан байгууллага мөрдөнө” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Аж ахуйн материалын дансанд бүртгэсэн ном сурах бичиг, аж ахуйн материалыг салган цэгцтэй ангилж бүртгэх, үндсэн хөрөнгийг шинж чанараас нь хамааруулан зөв ангилалд бүртгэх

3. Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тус байгууллага бараа материалын зарлагыг зөвхөн шаардах хуудаст үндэслэн бүртгэсэн бөгөөд мөнгөн дүнгээр илэрхийлсэн НХМаягт БМ-3 зарлагын баримтыг хөтлөөгүй байгаа нь Сангийн сайдын 2017 оны “Маягт, заавар батлах тухай” 347 дугаар тушаалын дагуу бараа материалын зарлагыг НХМаягт БМ-3 маягтаар хөтлөх гэж заасантай нийцэхгүй байна. Энэ нь аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

---

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Өгсөн зөвлөмж: Санхүүгийн тайланд тусгагдах ажил гүйлгээ нь мөнгөөр илэрхийлэгдсэн байх бөгөөд НХМаягт БМ-3 зарлагын баримтыг хөтөлж баталгаажуулах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

ДӨРӨВ. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Шөнө, илүү цагийн хөлсийг дундаж цалин хөлснөөс тооцож олгоогүй байгаа нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 109.1, 109.3 дахь заалт, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2021 оны А/192 дугаар тушаалаар батлагдсан Дундаж цалин хөлс тодорхойлох журмын 1.4, 2.2-д заасныг хэрэгжүүлээгүй, илүү цагийн хөлсийг тухайн сарын үндсэн цалингаас, шөнийн цагийн нэмэгдлийг тогтмол дүнгээр тус тус тооцож, цалин хөлсийг ажилтанд дутуу олгосон байна. Энэ нь аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	1											
Тайлант онд 6,696.3 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг тавилга эд хогшлын дансанд бүртгэсэн, 1,595.7 мянган төгрөгийн өртөг бүхий хаалгыг үндсэн хөрөнгөд бүртгэж элэгдэл тооцсон. Ном сурах бичгийг аж ахуйн материалын дансанд бүртгэсэн байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллага дараах бүртгэлийн стандартыг дагаж мөрдөнө”, 4.1.3-д “улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт”, 4.4-д “Энэ хуулийн 4.1.3-т заасан стандартыг Төсвийн тухай хуулийн 4.1.34-т заасан байгууллага мөрдөнө” гэж заасантай нийцэхгүй байна.	1	8,292.0					1	8,292.0				

Тус байгууллага бараа материалын зарлагыг зөвхөн шаардах хуудаст үндэслэн бүртгэсэн бөгөөд мөнгөн дүнгээр илэрхийлсэн НХМаягт БМ-3 зарлагын баримтыг хөтлөөгүй байгаа нь Сангийн сайдын 2017 оны “Маягт, заавар батлах тухай” 347 дугаар тушаалын дагуу бараа материалын зарлагыг НХМаягт БМ-3 маягтаар хөтлөх гэж заасантай нийцэхгүй байна. Энэ нь аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	1										
Дүн	3	8,292.0					1	8,292.0			

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 148 талбарын мэдээллээс 139 мэдээллийг хугацаанд нь мэдээлж 9 мэдээллийг хугацаа хоцорч мэдээлсэн байна.	1							1
Дүн	1							1

ТАВ. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			